

REFERAT Klima-, Natur- og Miljøudvalget - 2022-2025 d. 30-09-2024

Mødedato Mandag d. 30. september 2024 kl. 12:30

Mødested Mødelokale 1, Kirketorvet 1

Indholdsfortegnelse

Budgetforlig og besparelser 2025-2028.....	3
Principliel beslutning om ekspropriationsvilje til ny gasledning Egtved-Nørskov.....	4
Orientering om indkomne og godkendte forslag om fjernvarme.....	6
Orientering om Klimarådets analyse "Danmarks klimamål i 2050".....	8
Klimapulje - ansøgning om midler til CO2-beregninger til ny klimaplan.....	10
Orientering om ansøgning til "Kystpuljen 2024" om tilskud til en sammenhængende stormflodsbesl	11
Orientering om høring vedr. rev. af udpegede risikoområder i.h.t. oversvømmelsesloven.....	13
Orientering om betydningen af højtstående grundvand.....	16
Orientering om nye vandløbsregulativer.....	18
Orientering om Omløbsåen.....	20
Orientering om ny proces i BNBO-sager.....	23
Frivillig aftale på ekspropriationslignende vilkår ved boringer til Jerlev Vandværk og Randbøldal V	25
Forvaltningen orienterer om status for arbejdet i VOS regi og om de kommende omlægningsplaner.	28
Status på ansøgning Sund Vejle Fjord 2.0 herunder delprojekt Mærk Fjorden.....	29
Godkendelse af naturplan for Engelsholm Sønderskov.....	31
Status for arbejdet med Vork Naturland.....	33
Vork Naturland - Akutpakke til vandmiljøet - udmøntning af midler.....	35
TEMADRØFTELSE - Justering af Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan.....	37
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	39
Meddelelser.....	40
Digital godkendelse af beslutningsprotokol.....	41

Punkt 143: Budgetforlig og besparelser 2025-2028

00.30.10-S00-4-24

Resumé

Udvalget orienteres om konsekvenserne af budgetforliget i Klima-, Natur- og Miljøudvalgets perspektiv samt besparelser og øvrige udfordringer under forudsætning af Byrådets endelige godkendelse af budget 2025-28 den 2. oktober 2024.

Sagsfremstilling

Budgetforlig blev indgået den 10. september 2024, og det endelige budget skal behandles i Byrådet den 2. oktober 2024.

Budgetforliget og dets konsekvenser i Klima-, Natur- og Miljøudvalgets perspektiv gennemgås på mødet, herunder besparelser og udfordringer.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur- og Miljøudvalget

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget beslutter håndtering af tildelte midler, besparelser og øvrige udfordringer.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 144: Principiel beslutning om ekspropriationsvilje til ny gasledning Egtved-Nørskov

13.11.00-P00-1-24

Resumé

Evida anmoder Vejle Kommune om at træffe principbeslutning om igangsætning af ekspropriation hos berørte lodsejere i forbindelse med etablering af forstærkningsledningen kaldet "Egtved-Nørskov". Forstærkningsledningen skal sikre bedre ringforbindelse til fordeling af biogas. 28 lodsejere i Vejle Kommune vil blive berørt af projektet. Evida betaler erstatning til lodsejerne efter Evidas retningslinjer for frivillige erstatningsaftaler på skattefrie vilkår, som hvis der var foretaget ekspropriationer. En forudsætning for at kunne indgå disse aftaler er, at Vejle Byråd forinden har tilkendegivet, at kommunen agter at foretage ekspropriation, såfremt den frivillige aftale ikke kan indgås.

Sagsfremstilling

Baggrund

Anmodningen om igangsætning af ekspropriationer til ny gasledning sker på baggrund af, at Evida ser ind i et scenarie med øget produktion af opgraderet biogas og et faldende gasforbrug. Det vil skabe ubalance mellem gasforbruget og den producerede mængde bionaturgas i de enkelte fordelings- og distributionsnet. Fordelingsnettene "Vardenettet" og "Egtvednettet" oplever allerede periodevis balanceudfordringer og har behov for at flytte overskydende bionaturgas til andre net.

For at sikre at fordelings- og distributionsnettet kan håndtere det fremtidige overskud af bionaturgas, har Evida vurderet, at det vil være nødvendigt at etablere 2 forstærkningsledninger, der kan sammenbinde "Vardenettet" og "Egtvednettet" med "Nørskovnettet". Ved at sammenbinde fordelingsnettene med nye forstærkningsledninger skabes en ringforbindelse, der kan føre den producerede bionaturgas rundt, hvor forbruget er.

Projektbeskrivelse

Forstærkningsledningen Egtved-Nørskov er planlagt i sammenhæng med etablering af forstærkningsledningen Varde-Nørskov - begge projekter er en større koordineret indsats mellem Evida og Energinet. Etablering af forstærkningsledningen gennem Varde og Billund Kommune udgør etape 1, mens ledningsstrækningen gennem Vejle og Hedensted Kommune udgør etape 2. Sammenbindingen indebærer etablering af en 16,7 km lang stålledning mellem Give og Tørring, hvor 37 ejendomme (med 28 lodsejere) i Vejle Kommune vil blive berørt på grundlag af foreløbig tracé. Det foreløbige tracé fremgår af bilag.

På de berørte ejendomme vil der blive tinglyst servitut, hvor ejendommene pålægges restriktioner for arealanvendelsen inden for servitutarealet omkring ledning. Evidas hensigt er at erhverve de fornødne rettigheder til realisering af projektet gennem frivillige aftaler med de berørte lodsejere. Såfremt der ikke kan indgås frivillige aftaler om erhvervelse af areal, kan det blive nødvendigt at igangsætte ekspropriation. Det vil være Vejle Kommune, der gennemfører eventuelle ekspropriationer af ejendomme indenfor kommunegrænsen.

Eventuel ekspropriation vil blive gennemført med hjemmel i Varmeforsyningslovens § 16 stk. 1. Ekspropriationen gennemføres efter Vejlovens procedureregler i §§ 99-102 jf. Varmeforsyningslovens § 17, stk. 1 og 2. Evida bistår Vejle Kommune med planlægning af åstedsforretning. Åstedsforretningen ledes af et byrådsmedlem.

Biogasledningen betragtes ikke som et kollektivt varmforsyningsanlæg, der leverer energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand indenfor et nærmere defineret område. Der er derimod tale om en transmissionsledning, som flytter biogas rundt til andre net. Der skal derfor ikke udarbejdes projektkodkendelse jf. varmforsyningsloven og projektbekendtgørelsen.

Projektet er omfattet af Miljøvurderingsloven, hvor Miljøstyrelsen er myndighed. Der er i september 2024 indsendt anmeldelse til Miljøstyrelsen via Vejle Kommune.

Tidsplan

Evida forventer at begynde forhandlingerne med berørte lodsejere med afholdelse af 1. møde i løbet af 2. og 3. kvartal 2024, mens 2. møde forventes afholdt i løbet af 3. eller 4. kvartal 2024. I løbet af 4. kvartal forventes det, at der er en

afklaring på antallet af ejendomme, hvor rettighedserhvervelse skal gennemføres ved en ekspropriation, som Vejle Kommune skal igangsætte.

Evida ønsker at påbegynde projektets anlægsfase fra marts 2025, så anlægget kan idriftsættes i marts 2026.

Økonomi

Evida afholder alle udgifter til udarbejdelse af ekspropriationsmateriale, beregning og udbetaling af erstatning til berørte lodsejere. Evida afholder derudover udgifter til taksationsmyndigheder i tilfælde om uenigheder.

Klima og resiliensvurdering

Projektet er i overensstemmelse med national målsætning om, at energiforsyning i stigende grad skal baseres på vedvarende energikilder.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at der træffes principbeslutning om ekspropriationsvilje til etablering af ny gasledning "Egtved-Nørskov" jf. Varmeforsyningslovens § 16 stk. 1.,

at udvalget anbefaler over for Byrådet, at bemyndige Klima-, Natur-, og Miljøudvalget til at træffe afgørelse om ekspropriation for at kunne pålægge rettigheder på de nævnte matrikler, jf. procedurereglerne i vejlovens §§ 99-102,

at der kan indkaldes til åstedsforretning med henblik på ekspropriation,

at klima-, Natur-, og Miljøudvalget beslutter hvem fra udvalget, der deltager i åstedsforretningen, og

at tidspunktet for åstedsforretningen aftales direkte med det/de udpegede udvalgsmedlem(mer)

Beslutning

Anbefalet.

Punkt 145: Orientering om indkomne og godkendte forslag om fjernvarme

13.03.01-P19-1-24

Resumé

Orientering om indkomne og godkendte projektforslag i forbindelse med fjernvarmeforsyning jf. Klima-, Natur- og Miljøudvalgets beslutning af 2. maj 2022 om delegation af kompetence for at fremme sagsbehandlingen af fjernvarmeprojekter.

Sagsfremstilling

Teknik & Miljø har modtaget følgende projektforslag:

- Konvertering fra fossile brændselstyper til fjernvarmeforsyning af eksisterende boligområde "Bakkelyparken" på Uhrhøj i Vejle, som vil blive forsynet med fjernvarme fra Vejle Fjernvarme a.m.b.a. Der er ansøgt om tilsagn fra Energistyrelsen til konvertering af 59 ejendomme. Der forudsættes en starttilslutning på 60 %. Bakkelyparken ligger i lokalplanområde nr. 39 "Boligområde ved Jellingvej og Høgsholtvej, Hover". Der er 79 naturgasforbrugere i projektområdet. Området støder op til eksisterende forsyningsområde for Vejle Fjernvarme a.m.b.a.

Projektforslaget er i 4 ugers høring jf. § 18 i projektbekendtgørelsen.

Teknik & Miljø har godkendt følgende projektforslag:

- Ændring af Vejle Fjernvarmes forsyningsgrænse ved Teglværksvej i Vejle, som blev projektgodkendt i 2018. I forbindelse med etape 2 af fjernvarmeprojektet viste det sig vanskeligt at forsyne dele af Teglværksvej - nr. 13a, 13b og 15 på grund af kvoteforskelle. Teglværksvej 8, 10 og 12 er nye huse, som opvarmes med luft til vand varmepumpe. Vejle Fjernvarme indsendte derfor anmodning om ændret forsyningsgrænse. Anmodningen blev sendt i høring med berørte borgere sideløbende med at Vejle Fjernvarme blev bedt om at indsende samfundsøkonomiske beregninger. Da Vejle Kommune modtog beregningerne, var nr. 13a og 13 b blevet tilkoblet fjernvarme fra Mølholm Varmeværk. De samfundsøkonomiske beregninger viser, at der vil være et underskud på -0,41 millioner kroner, såfremt den eksisterende forsyningsgrænse skal fastholdes.
- Konvertering fra fossile brændselstyper til fjernvarmeforsyning af eksisterende bebyggelse i Bredal, Assendrup og Engum, som vil blive forsynet med fjernvarme fra TREFOR Varme. Der vil være en samfundsøkonomisk besparelse på ca. 2,77 millioner kroner i forhold til referencen (fortsat naturgas og gasolie) og 6,60 millioner kroner i forhold til alternativet (luft til vand varmepumpe). Følsomhedsberegninger viser, at det godkendte projektforslag er robust i forhold til varmepumpescenariet. I forhold til de selskabsøkonomiske beregninger ses der break-even vil tilslutning af 233,1 ejendomme ud af potentielt 259 svarende til 90 % tilslutning. Ved opvarmning med fjernvarme vil der være en kundeøkonomisk besparelse på henholdsvis 59,96 millioner kroner i forhold til referencen (fortsat naturgas og gasolie) og 12,08 millioner kroner i forhold til alternativet (varmepumpe). Projektforslaget medfører en øget luftemission på 175 tons CO₂ i forhold til alternativet, men en reduceret luftemission på 9.552 tons CO₂ i forhold til referencen (fortsat naturgas og gasolie).
- Konvertering fra fossile brændselstyper til fjernvarmeforsyning af eksisterende bebyggelse i Ødsted, Jerlev og Nr. Vilstrup, som vil blive forsynet med fjernvarme fra TREFOR Varme. Der vil være en samfundsøkonomisk besparelse på ca. 1,45 millioner kroner i forhold til referencen (fortsat naturgas og gasolie) og 25,25 millioner kroner i forhold til alternativet (luft til vand varmepumpe). Følsomhedsberegninger viser, at det godkendte projektforslag er robust i forhold til varmepumpescenariet. I forhold til de selskabsøkonomiske beregninger ses der break-even vil tilslutning af 799,2 ejendomme ud af potentielt 888 svarende til 90 % tilslutning. Ved opvarmning med fjernvarme vil der være en kundeøkonomisk besparelse på henholdsvis 152,36 millioner kroner i forhold til referencen (fortsat naturgas og gasolie) og 34,39 millioner kroner i forhold til alternativet (varmepumpe). Projektforslaget medfører en øget luftemission på 484 tons CO₂ i forhold til alternativet, men en reduceret luftemission på 21.208 tons CO₂ i forhold til referencen (fortsat naturgas og gasolie).

Der er TREFORs 2 projektforslag foretaget beregninger med udgangspunkt i en 30-årig periode (2026-2056). Projektforslagene er godkendt med vilkår om, at der opnås en starttilslutning på minimum 60 %. Der er meddelt tilsagn fra Energistyrelsen fra fjernvarmepuljen til begge konverteringsprojekter. Beregningerne er udarbejdet med udgangspunkt i og i overensstemmelse med Energistirelsens gældende vejledninger. Projektforslagene har været i høring jf. § 18 i projektbekendtgørelsen. Det er ikke indkommet bemærkninger til projektforslagene udover et opklarende spørgsmål fra Evida i forhold til forsyningsgrundlaget i Bredal, Assendrup og Engum. Forsyningsgrundlaget er afklaret, så der er sammenhæng med det oplyste i projektforslaget og det registrerede hos Evida.

Klima og resiliensvurdering

Vejle Kommunes klimaplan og varmeplan har en række målsætninger om at understøtte udbredelsen af fjernvarme og derigennem skabe en mere grøn varmeforsyning i Vejle Kommune.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 146: Orientering om Klimarådets analyse "Danmarks klimamål i 2050"

01.30.00-P20-19-24

Resumé

Klimarådet har i august 2024 udgivet analysen "Danmarks klimamål i 2050", hvori de viser, med hvilke virkemidler Danmark kan bevæge sig mod Klimalovens 2050-mål og i forlængelse heraf giver anbefalinger til, hvordan regeringen kan understøtte en opfyldelse af målet. En opfyldelse af 2050-målet kræver store omstillinger af Danmarks areal, produktion og forbrug. Den offentlige sektor fremhæves som en central aktør til at drive forbrugsomstillingen, bl.a. gennem grønne indkøb og grøn kost.

Udvalget orienteres om analysens hovedbudskaber og anbefalinger.

Sagsfremstilling

Klimaloven fra 2020 sætter et mål for Danmark om at opnå klimaneutralitet i 2050. Det vil sige, at Danmark senest i 2050 ikke må udlede flere drivhusgasser fra dansk territorium, end der optages.

Klimarådet, som er et uafhængigt ekspertorgan, offentliggjorde den 14. august 2024 analysen "Danmarks klimamål i 2050" – vedlagt som bilag 1. Formålet med analysen er at undersøge, hvordan Danmark kan nå sit klimamål i 2050.

Klimarådet påpeger, at der kan være tvivl om Danmarks reelle 2050-mål, idet regeringen i regeringsgrundlaget fra 2022 foreslår at fremrykke klimalovens mål om klimaneutralitet fra 2050 til 2045 samt at hæve 2050-målet fra 100 % til 110 % reduktioner. Klimarådets analyse forholder sig derfor til begge målsætninger for 2050.

Analysens hovedbudskaber

Analysen finder, at Danmark kan nå ca. 90 procent reduktioner i 2050 ved hjælp af kendte klimatiltag, fx lavbundsjorder, energieffektivisering og fossilfrie biler. Med et 2050-mål om 110 procent reduktioner, vil der være behov for i løbet af de kommende 25 år at finde yderligere 20 % reduktioner blandt nye og endnu ikke kendte klimatiltag.

Klimarådet illustrerer vejen til opfyldelse af klimamålet i 2050 ved at optegne et mulighedsrum mellem "strukturel omstilling" og "teknologisk omstilling". En strukturel omstilling indebærer en omlægning af landbrugsproduktionen og fordrer markante adfærdsændringer, mens en teknologisk omstilling indebærer, at Danmark satser på udviklingen af endnu umodne teknologier. Den endelige omstilling ligger formentlig et sted imellem de to.

Uanset tilgangen i Danmark vil det kræve en stor og målrettet indsats at opfylde 2050-målet om 110 % reduktioner, og det vil medføre store ændringer i arealanvendelsen, produktionen og forbruget.

Landbrugsarealet til fødevarer og foder skal f.eks. ifølge Klimarådet reduceres med mellem 31 og 58 procent frem mod 2050 med henblik på mere plads til skov og vedvarende energi. Klimarådet analyserer sig i den forbindelse frem til, at landbruget kan effektivisere sin produktion ved at omlægge til at producere flere plantebaserede fødevarer.

Analysens anbefalinger

Klimarådet anbefaler, at Danmark skærper sit klimamål, samt at regeringen slår fast, hvorvidt deres 2050-mål er klimaneutralitet eller 110 procent reduktioner sammenholdt med 1990. Herudover anbefaler Klimarådet, at regeringen stræber efter indenlandsk produktionsoverskud af fødevarer og foder, hvilket forudsætter, at der sker en omstilling af landbrugsproduktionen i en mere plantebaseret retning og der dermed ikke er behov for import af foder. Et dansk produktionsoverskud kan frigøre areal til andre formål såsom vedvarende energi i både Danmark og i udlandet.

I forlængelse heraf anbefaler rådet, at Danmark snarest reserverer arealer til natur og biodiversitet.

For at opnå klimamålene anbefaler Klimarådet desuden, at regeringen udarbejder en langsigtet og helhedsorienteret strategi, som forholder sig til nødvendige teknologiske udviklinger og adfærdsmønstre samt potentielle usikkerheder. En sådan strategi skal også kortlægge nødvendige ændringer af Danmarks arealer samt udbygninger af den danske energiinfrastruktur. Arealplanlægningen bør forholde sig til udlægning af arealer til at beskytte biodiversitet og sikre vandmiljø, sætte retning for klimavenlig fødevareproduktion og plantebaserede kostvaner samt give konkrete planer for skovrejsning.

Ligeledes skal en plan indeholde understøttende indsatser til realisering af klimamål i form af f.eks. offentlige indkøb og uddannelse af de rette kompetencer til den grønne omstilling.

Endelig anbefaler Klimarådet, at regeringen fremmer en offentlig diskussion af deres visioner for 2050 samt de samfundsforandringer, der er nødvendige for, at Danmark får opfyldt sine klimamål. Klimarådet anbefaler regeringen, at de fremmer denne diskussion i offentligheden, så borgere og virksomheder kan forberede sig på forandringerne og udnytte nye muligheder.

Klimarådet har i en tidligere analyse ”Danmarks globale klimaindsats” anbefalet, at regeringen i forbindelse med revideringen af Klimaloven fastsætter et pejlemærke for Danmarks forbrugsbaserede udledninger, herunder et pejlemærke for offentlige indkøb. Dette henviser Klimarådet til i den nye analyse, hvor de bl.a. peger på, at stat, regioner og kommuner gennem indkøb af mere klimavenlige produkter kan gå foran og vise vejen for private virksomheder og husholdninger. Klimarådet peger også på, at den offentlige sektor ved at gå foran i forbrugsomstillingen kan spille en inspirerende og motiverende rolle for danskerne, f.eks. ved at servere klimavenlig mad og dermed normalisere et mere klimavenligt forbrug.

Klima og resiliensvurdering

I DK2020 klimaplanen satte Vejle Kommune i 2020 et mål om at reducere CO₂-udledningerne fra hele geografien med 70 % ift. 1990 i 2030 og gå i nettonul i 2050. Kommunen har i seneste regnskab, med data fra 2022, nået en reduktion på 47 %. Vejle Kommune arbejder med sin klimaplan med samme virkemidler som Klimarådet angiver som kendte.

Vejle Byråd vedtog i april 2024 Grøn Kommune – klimahandlingsplan for Vejle Kommune som virksomhed. Denne plan sætter mål om reduktion af kommunens forbrug med 40 % ift. 2022. Med Grøn Kommune igangsættes indsatser ift. kommunens bygninger, indkøb, transportvaner, klimabevidsthed, klimatilpasning og forbrug. Under forbrug ligger også indsatser ift. emner som kost, affald, events og møder og energiforbrug.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Danmarks klimamål i 2050

Punkt 147: Klimapulje - ansøgning om midler til CO2-beregninger til ny klimaplan

01.30.00-P20-4-24

Resumé

For at opstille realistiske mål og tiltag i den kommende klimaplan, skal der udarbejdes et drivhusgasregnskab, der viser den forventede virkning af eksisterende politikker, et såkaldt BaU-scenarie (Business as Usual). Der skal også opstilles en række scenarier for, hvordan klimaplanens mål kan nås.

Klimasekretariatet søger om 200.000 kr. i Klima-, Natur- og Miljøudvalgets klimapulje til indkøb af scenarieberegninger hos ekstern konsulent.

Sagsfremstilling

Det rammeværktøj, der ligger til grund for kommunens revision af klimaplanen, beskriver 16 kriterier, der skal være opfyldt for at klimaplanen kan godkendes af C40. Et af de kriterier er kriterie 6: "Vidensopbygning til at understøtte identifikationen af strategier og tiltag til reduktion af drivhusgasudledning indenfor og udenfor kommunegrænsen for at opnå nettonul-emissioner."

Vidensgrundlaget skal omfatte modellerede udledningsscenarier, der fremskriver udledninger i kommunens drivhusgasregnskab og viser, hvordan strategier og tiltag reducerer udledningerne ift. opfyldelse af klimaplanens mål.

I forbindelse med udarbejdelse af DK2020 klimaplanen i 2020 blev tilsvarende beregninger foretaget af ekstern konsulent. Der er sket en udvikling i forudsætningerne for de enkelte tiltag og nye tiltag kan være kommet til. Det er derfor nødvendigt at få udarbejdet nye scenarier.

Der skal dels beregnes et Business as Usual (BaU) scenarie der viser, hvor langt kommunen kan nå mod 70%-målet med de allerede besluttede politikker. Desuden skal der regnes på potentialer for yderligere CO2 reduktioner ved at implementere flere tiltag end allerede vedtaget.

Forvaltningen er i gang med at indhente tilbud på de nødvendige beregninger hos den konsulent, der også udfører de årlige energi- og CO2-regnskaber. Klimapuljen søges om 200.000 kr. som en ramme for arbejdet.

Økonomi

Klimapuljen søges om 200.000 kr. som en ramme for arbejdet.

Der resterer 4.387.000 kr. i klimapuljen i 2024 før mødet.

Klima og resiliensvurdering

Det er en forudsætning for at iværksætte de rigtige tiltag til at nå klimaplanens mål, at man kender udledningen fra de tiltag, der allerede er besluttet. Ligeledes kan beregninger af tiltags CO2-reducerende effekt danne grundlag for beslutning om, hvilke tiltag der yderligere skal iværksættes.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at der bevilges 200.000 kr. fra Klima-, Natur- og Miljøudvalgets klimapulje til scenarieberegninger til brug for den kommende klimaplan.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 148: Orientering om ansøgning til "Kystpuljen 2024" om tilskud til en sammenhængende stormflodsbeskyttelse af Vejle by og havn - Fase 1 i Stormflodsstrategien

01.24.00-I02-1-23

Resumé

Vejle Byråd vedtog på møde den 19. juni 2024 at fremme et kommunalt fællesprojekt, der skal stormflodsbeskytte Vejle by og havn. Endvidere blev det besluttet, at søge statens pulje til kystbeskyttelse om tilskud til projektet. Der skal etableres en sammenhængende sikringslinje/zone, som beskytter Vejle by og havn mod oversvømmelser fra højvandstand og stormflod i fjorden til minimum en vandstand i fjorden på 2 meter, hvilket svarer til fase 1 i Stormflodsstrategien. Der orienteres om ansøgning til Kystdirektoratet om tilskud til stormflodsbeskyttelse af Vejle by og havn.

Sagsfremstilling

Baggrund

Vejle Kommunes Risikostyringsplan for oversvømmelse (2021-2027) og Stormflodsstrategi sætter retning for etablering af en sammenhængende sikringslinje/zone, som skal beskytte Vejle by og havn til en vandstandskote på minimum 2 meter i fjorden, svarende til fase 1 i Stormflodsstrategien.

Vejle Byråd besluttede 13. september 2023, pkt. 148 at igangsætte et kommunalt fællesprojekt for stormflodsbeskyttelse af Vejle midtby og på møde den 19. juni 2024 blev det under pkt. 148 besluttet at fremme projektet, at medtage den kommunale del af projektet på det/de kommende budgetprocesser og at der søges statens pulje til kystbeskyttelse.

Vejle Kommune søgte Kystdirektoratet om tilskud til projektet i 2023, men fik afslag med den begrundelse, at projektet ikke var på et stade, der var konkret nok.

Ansøgning til Kystdirektoratet

For at kvalificere ansøgningen til Kystdirektoratet, har forvaltningen været i tæt dialog med Kystdirektoratet.

Forvaltningen har endvidere entreret med rådgivningsfirmaet Rambøll om udarbejdelse af et dispositionsforslag og ansøgningen om tilskud. Dispositionsforslaget konkretiserer projektet og beskriver projektet i sin helhed og de forskellige delstrækninger som stormflodsbeskyttelsen består af, herunder hvilke typologier og designkriterier, der anvendes. Dispositionsforslaget beskriver også, hvilke forhold, der skal undersøges nærmere, når det endelige projektforslag skal udarbejdes med efterfølgende detailprojektering og udbud.

Dispositionsforslaget er lavet i samarbejde med Vejle Erhvervshavn, da flere delstrækninger er på havnens arealer.

Ansøgningsfristen til Kystdirektoratet er 3. oktober 2024.

På mødet orienteres om arbejdet og ansøgningen til Kystdirektoratet.

Klima og resiliensvurdering

En del af arbejdet med at gøre Vejle by robust til at modstå fremtidens klima, er at reducere risikoen for oversvømmelse og værditab, når vandstanden stiger og stormfloden raser.

I Vejle Kommunes Risikostyringsplan for oversvømmelse - 2021-2027 er et af tiltagene at gennemføre fase 1 i Stormflodsstrategien. Dvs. at der skal etableres en sammenhængende sikringslinje/zone, der skal beskytte Vejle by og havn til minimum en vandstand i fjorden på 2 meter.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 149: Orientering om høring vedr. rev. af udpegede risikoområder i.h.t. oversvømmelsesloven

01.24.20-K04-1-24

Resumé

Kystdirektoratet har sendt en revurdering af udpegede risikoområder for oversvømmelse i høring. Risikoområdet i Vejle er en genudpegning fra 2011. Der er foretaget en opdatering af afgrænsningen af området i forhold til de nyeste data, hvilket betyder, at området er udvidet. Området er udpeget på baggrund af oversvømmelsesrisikoen fra både hav og vandløb. Udvalget orienteres om høringen og drøfter, om der skal sendes et høringssvar.

Sagsfremstilling

Revurdering af risikoområder

Kystdirektoratet har som en del af EU's oversvømmelsesdirektiv foretaget en revurdering af udpegede risikoområder i Danmark. Revurderingen sker hvert 6. år.

Da Vejle blev udpeget i 2011 var der 10 risikoområder i Danmark. Ved revurderingen i 2018 blev der udpeget yderligere 4 områder og i den seneste revurdering er udpeget 11 nye områder, hvilket samlet giver i alt 25 områder i Danmark, som skal udarbejde risikostyringsplaner for oversvømmelse.

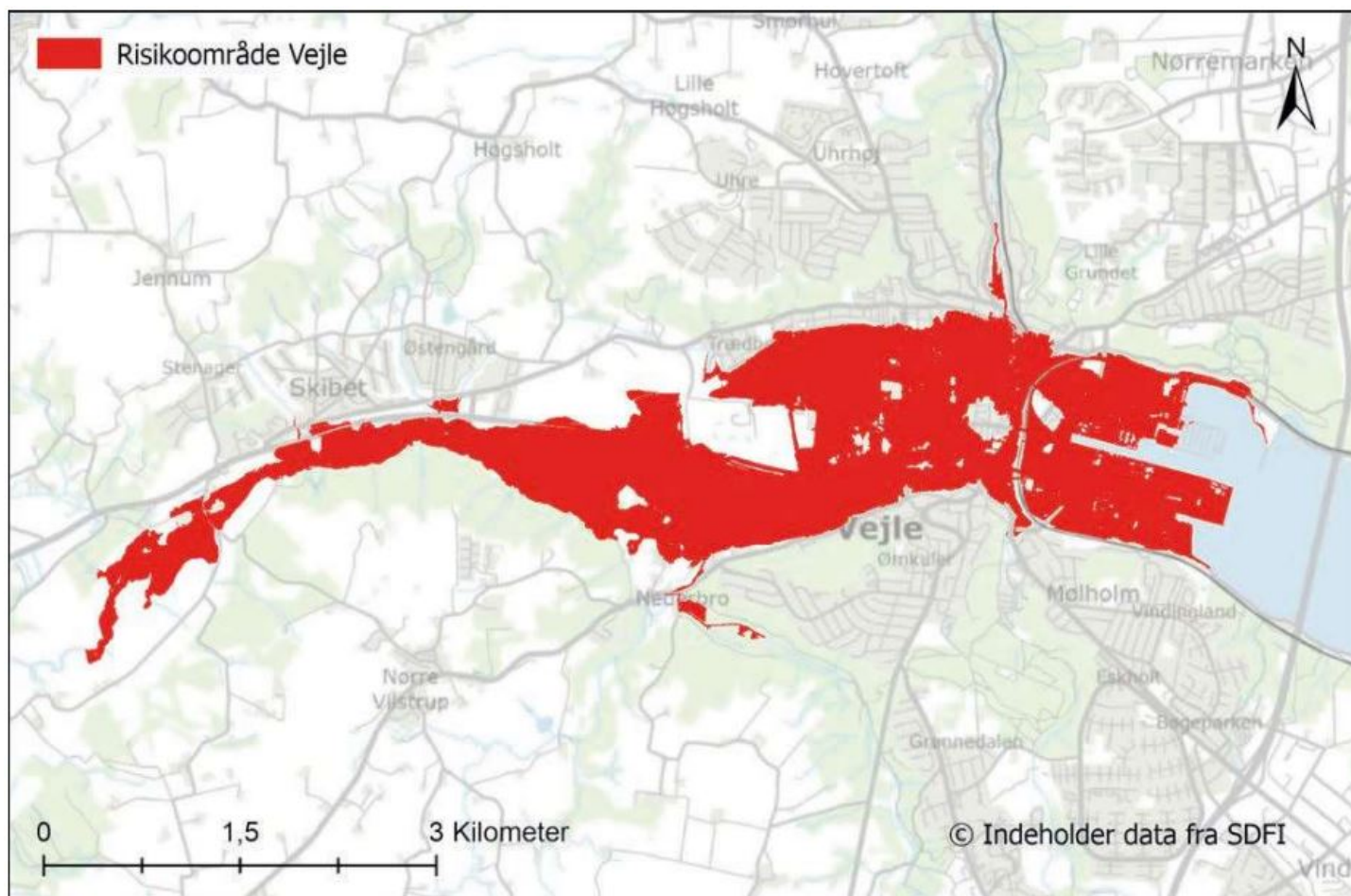
Risikoområde - Vejle

Risikoområdet i Vejle er blevet genudpeget og der er foretaget en opdatering af afgrænsningen af området i forhold til de nyeste data.

Området er blevet udvidet mod vest til Kærbølling og mod syd i Højen Å ved Nederbro. Herudover er der tilføjet lidt mere af Grejs Å ved Ny Grejsdalsvej. Kyststrækningen på nordsiden af fjorden, langs den vestlige side af Skyttehushaven, er tilføjet.

Området er udpeget på baggrund af oversvømmelsesrisikoen fra både hav og vandløb, og der er vurderet både økonomisk og social risiko. Risikoen findes primært i Vejle midtby.

Til udpegning af risikoområder er der anvendt en ny metode, som bl.a. medtager opstuvning i vandløb i forbindelse med stormflod. I udpegningen er der anvendt en fremskrevet 1000-års hændelse i år 2125 for hav (290 cm) og en fremskrevet 100-års hændelse i 2070-2100 for vandløb. Det er anført, at de udpegede områder potentielt berører 11.987 indbyggere. Der henvises til bilag - "Udpegningsforslag 2024 til revurdering og ajourføring af risikoområder for oversvømmelse fra søer, vandløb og hav - september 2024" side 58-60.

Figur - Revideret risikoområde i høring.

Høring

Revurderingen er sendt i høring og eventuelle bemærkninger skal sendes til Kystdirektoratet senest mandag den 4. november 2024.

Forvaltningen foreslår at der sendes et høringssvar, hvor vi accepterer udpegningen i forhold til maksimal udbredelse, men at der er observeret mangler og fejl i grundlaget.

Beregningerne er forsimplede. Det ser ikke ud til, at der er anvendt den seneste højdemodel og oplysninger fra det nationale rettelseslag, som forvaltningen har opdateret. F.eks. vil slusen være lukket ved både vandløbshændelser og stormflodshændelser, der overstiger det niveau der almindeligvis kan håndteres. Det er således først ved hændelser, der overstiger sluse- og pumpeanlæggenes kapacitet, at områderne vil blive oversvømmet.

Risikokort som er udarbejdet, viser derfor ikke et korrekt billede af de faktiske forhold. F.eks. viser oversvømmelseskortene for vandløb, at midtbyen og særligt den vestlige del af byen ved Trædballe, er oversvømmet allerede ved en 10-års hændelse, hvilket ikke vil være tilfældet.

Det er forvaltningens forventning at grundlaget kvalificeres af Kystdirektoratet i den efterfølgende udarbejdelse af fare- og risikokort, som skal danne grundlag for Vejle Kommunes revision af risikostyringsplanen. Det er vigtigt, at kortene beregnes ud fra den seneste højdemodel og korrektionerne i rettelseslaget samt den seneste højvandsstatistik. Kystdirektoratet har udarbejdet en ny højvandsstatistik, som udkom juli 2024. Vejle Havn er for første gang med i højvandsstatistikken. Statistikken er ikke anvendt som grundlag for Kystdirektoratets reviderede udpegning.

Klima og resiliensvurdering

Udpegning skal, sammen med yderligere fare- og risikokort som udarbejdes af Kystdirektoratet, danne baggrund for det videre arbejde med den kommende revision af Vejle Kommunes risikostyringsplan for oversvømmelse.

Risikostyringsplanen sætter mål og tiltag for, hvordan Vejle Kommune vil håndtere risikoen. Risikostyringsplanen, som blev vedtaget i 2021, skal revideres i 2027.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning, og

at udvalget drøfter et eventuelt høringssvar.

Beslutning

Taget til efterretning. Der udarbejdes et høringssvar på tekniker niveau.

Bilag

Udpegn. forslag 2024 til rev. og ajourf. af risikoområder for oversvømmelse fra søer, vandløb og hav

Punkt 150: Orientering om betydningen af højtstående grundvand

01.30.00-P20-7-24

Resumé

Året 2024 er som 2023 et meget regnfuldt år. Midt i august måned nåede vi i Vejle normen for nedbør for hele året. To år med megen nedbør betyder, at grundvandsstanden ikke er faldet i løbet af sommeren, og grundvandet står derfor ca. 40 cm højere på landsplan end normalt.

Forvaltningen giver en kort orientering om hvad dette betyder for risikoen for oversvømmelser og hvordan borgerne kan håndtere situationen.

Sagsfremstilling

I 2023 oplevede vi et år med megen nedbør. Der faldt hele 1220 mm i Vejle. Og 2024 tegner også til at blive et vådt år. I midten af august måned nåede vi årsnormen på 875 mm. Når der falder megen nedbør, medfører dette et stigende grundvandsspejl. Derudover er grundvandsspejlet stigende i Danmark. Resultatet er, at der generelt bliver mere vådt, og det på nuværende tidspunkt er ekstremt vådt.

Den højere grundvandsstand resulterer i, at flere borgere vil opleve, at omgivelserne er meget våde. Det kan mange gange være svært at sige, hvordan problemet er opstået og om det skyldes høj grundvandsstand eller megen nedbør. Den enkelte vil opleve, at det er vådt. Generelt har høj grundvandsstand flere negative sideeffekter:

- flere områder er vandmættet, hvilket ses ved at flere lavninger på marker er vandfyldte. Dette betyder, at evnen til at tilbageholde vand på marker er reduceret,
- flere borgere vil opleve at græsplænen er våd. Dette betyder, at det ikke er muligt at anvende dele af haven, og man bør derfor overveje om den del af haven kan omdannes til regnvandsbed,
- flere borgere vil opleve at der (lovligt) strømmer vand over deres grund, som kan medføre oversvømmelser i/tæt på ejendommen. Dette betyder, at den enkelte må iværksætte tiltag, som minimerer risikoen, men samtidig ikke forøger risikoen hos naboen,
- vandstanden i vandløb vil være højere end normalt. Dette betyder, at der er risiko for hyppigere oversvømmelse i nærområderne langs med vandløb. For Grejs oplandet vil dette øge risikoen for oversvømmelse i Vejle Midtby.

Der har det seneste halvandet år været markant flere henvendelser om vandudfordringer i Teknik & Miljø forvaltningen. Forvaltningen forbereder sig derfor til den kommende sæson ved at være klar til at svare på spørgsmål fra borgerne. Forvaltningens opgave er ofte at vejlede borgerne om håndtering af vandet. Der vil være en prioritering af henvendelserne alt efter hvor akut udfordringerne er. Forvaltningen går ind i de opgaver, hvor vi som myndighed har en opgave. Nogle borgere kan derfor forvente en længere svartid på henvendelsen.

Ansvarsfordeling ved oversvømmelser

Det er den enkelte grundejer som er ansvarlig for at håndtere vand på egen grund. Ligger en ejendom lavt eller i et område, hvor der tidligere har været problemer med vand på terræn, er det en god ide at tage sine forholdsregler og sikre egen ejendom. Hvis man oplever problemer med vand fra naboejendommen, opfordrer vi altid til at gå i dialog med naboen og få løst problemet hurtigt til gavn for såvel pengepung som det gode naboskab.

Forvaltningen har et ansvar, hvis vandproblemerne kan henføres til en kommunal opgave, f.eks. stoppet rør og stoppet vejriste, eller hvis der er opstået ændringer på baggrund af et kommunalt anlægsprojekt. I sådanne tilfælde sender vi kommunens Materielgård ud for at vurdere og evt. løse problemet.

Gode råd

Vi oplever, at DMI sender flere varsler om skybrud, end tidligere, for at sikre sig, at borgeren er forberedt. Højt vandsvagterne holder øje med disse varsler og agerer, hvis der forventes en risiko for oversvømmelse. Vi varsler først borgeren, når vi mener der er stor sandsynlighed for oversvømmelser i Vejle Midtby.

Økolariet åbner i Oktober måned en ny lille udstilling under navnet - Vandet kommer - vi styrer det? Her kan borgerne få gode råd om håndtering af bl.a. oversvømmelser.

Alle har mulighed for at søge råd om håndtering af regnvand på kommunens hjemmeside. Her beskrives den enkeltes ansvar og gøremål i forbindelse med forebyggelse, se "Oversvømmelse - Vejle Kommune".

Klima og resiliensvurdering

Udfordringen med højtstående grundvand har en væsentlig påvirkning på risikoen for skader på bygninger. Ved at arbejde forebyggende med højtstående grund kan bl.a. bygnings skader reduceres og bygningsmassens levetid forlænges.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning, idet udvalget pointerede at der også fremover skal være fokus på jordskred.

Punkt 151: Orientering om nye vandløbsregulativer

06.02.00-P24-1-24

Resumé

Forvaltningen er i gang med at udarbejde nye vandløbsregulativer.

Regulativer for vandløb fastsætter hvor meget vand vandløbet skal aflede og hvordan det sikres, at der kan være et varieret og rigt dyre- og planteliv. De nuværende regulativer er mere end 25 år gamle og passer ikke længere til virkeligheden. Vandløb er dynamiske og omgivelserne ændrer sig løbende – arealer skifter anvendelse, restaureringsprojekter gennemføres, byerne vokser m.m.

Forvaltningen har udarbejdet det første forslag til nyt vandløbsregulativ. Inden dette fremlægges, orienteres udvalget om regulativarbejdet og processen herfor.

Sagsfremstilling

I Vejle Kommune er der ca. 80 offentlige vandløb svarende til ca. 350 km vandløbsstrækning, som administreres ved hjælp af 59 vandløbsregulativer. To tredjedele af regulativerne er udarbejdet og vedtaget af de fem gamle kommuner og Vejle Amt i perioden 1995-2000. De øvrige regulativer er ældre. Siden 2000 er der kun udarbejdet enkelte tillægsregulativer. De fleste regulativer har en bestemmelse om, at de skal revideres efter 10-15 år.

De gældende regulativer er meget forskellige både med hensyn til indhold og med hensyn til bestemmelser om vandløbenes skikkelse, vandføring og hensyn til dyre- og plantelivet. Administration af vandløbene sker derfor på baggrund af gamle og meget forskellige regulativer, og de dimensioner for vandløbene, som er fastsat i regulativerne stemmer i mange tilfælde ikke overens med virkeligheden i vandløbet.

Et vandløbsregulativ indeholder bestemmelser om et vandløbs fysiske udseende herunder krav til vandføringsevne og vedligeholdelse samt de rettigheder og forpligtigelser, der påhviler bredejerne og kommunen. Regulativet suppleres af en redegørelse, der beskriver de forhold, der har haft betydning for regulativets udarbejdelse samt konsekvenserne af regulativets bestemmelser. Derudover udarbejdes der en miljøvurdering af det nye regulativ.

De nye regulativer giver både et bedre overblik for lodsejerne, og gør det nemmere for forvaltningen at administrere efter. De nye regulativer bliver digitale og kan ses på: www.mitvandloeb.dk, når regulativerne sendes i høring.

At udarbejde et nyt regulativ for et vandløb er en lang proces. Jo længere vandløbet er, og jo flere ændringer der er sket siden sidste regulativ blev vedtaget, des større er opgaven.

Forvaltningen er i gang med at udarbejde det første regulativ siden kommunesammenlægningen. Det nye regulativ, som er for Omme Å, skal efterfølgende bruges som skabelon for revision af de øvrige regulativer. Forvaltningen forelægger regulativet for Omme Å på næste udvalgsmøde.

Klima og resiliensvurdering

I en fremtid med stigende nedbørsmængder og følgerne deraf, er der vigtigt at forventningerne til vandløbsvedligeholdelsen afstemmes mellem lodsejere og kommune. Klimaudfordringerne kan ikke håndteres i vandløbsregulativerne, men det er vigtigt at regulativerne er opdaterede til de faktiske forhold, og at vandløbssystemerne betragtes som helheder, hvor der tages hensyn til både afvanding, natur, miljø og klimaudfordringer.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 152: Orientering om Omløbsåen

06.02.00-K04-10-24

Resumé

Forvaltningen orienterer om historik, tilstand og tiltag i Omløbsåen.

Omløbsåen er, udover at være et vandløb og et rekreativt element i Vejle by, også et centralt element i håndteringen af store regnmængder fra Grejs Å, der ledes gennem midtbyen til udløbet ved slusen ved Vejle Å. Med budgettet for 2025 er der afsat midler til et helhedsprojekt, der omfatter oprensning, etablering af et nyt sandfang og udretning af åen gennem Byparken. Derudover er der afsat ekstra midler til oprensning af Byparken i efteråret 2024.

Sagsfremstilling

Baggrund

Forvaltningen giver hermed en kort orientering om tilstanden og de igangværende tiltag ved Omløbsåen.

Omløbsåen er det naturlige forløb af Grejs Å igennem Vejle by, modsat Mølleåen der er kunstigt etableret.

Omløbsåen er af flere omgange blevet omlagt i forbindelse med industrialisering og ny bebyggelse i Vejle. Blandt de seneste større ændringer kan nævnes omlægning under Vesterbrogade i 1970'erne, hvor åen blev lagt i 3 store rør og et sandfang blev fjernet.

Det gældende regulativ for Omløbsåen blev vedtaget af Vejle Amtsråd i 1993 og har ikke været revideret siden. Allerede ved opmålinger i slutningen af 1990'erne blev der konstateret betydelige forskelle i bundkoter mellem regulativ og opmåling flere steder i åen. Den nuværende tilstand med sandaflejringer er ikke et nyt fænomen.

Gennemførte tiltag

Siden årtusindeskiftet er der iværksat en række indsatser for at forbedre forholdene i Omløbsåen. De seneste tiltag har primært haft fokus på at sikre vandføringsevnen, mens enkelte tiltag har haft rekreativ karakter. I 2016 blev der etableret en sluse ved Omløbsåens udløb for at sikre mod oversvømmelser ved højvande i fjorden og ekstrem vandføring i Vejle Å og Grejs Å.

Siden slusens etablering er der målt forhøjet vandstand i Vejle Havn ti gange, som ville have medført oversvømmelser i Omløbsåen, alene på grund af tilbagestuvning fra Vejle Fjord.

Drift og vedligeholdelse

Forvaltningen har løbende udført oprensning af mindre sandaflejringer ved udvalgte strækninger af Omløbsåen, herunder ved Abelones Plads, Tønnesgade, Maria Parken, Blegbanken og slusen. Der er etableret et sandfang ved Blegbanken, som tømmes flere gange årligt.

I december 2023 udførte forvaltningen en oprensning langs Maria Parken og under Flegborg Broen. Effekten af denne oprensning var dog markant reduceret efter blot tre måneder på grund af de kraftige afstrømninger i januar og februar 2024.

Nyt projekt for forbedring af vandføring

Forvaltningen har igangsat et større projekt, som skal sikre en mere effektiv drift af Omløbsåen og forbedre vandføringsevnen. Projektet blev opstartet i 2023 med en opmåling af åens bundkoter, tværsnit og vandspejl. Efterfølgende er der i foråret 2024 blevet udarbejdet en undersøgelsesrapport sammen med en ekstern rådgiver. De undersøgte tiltag omfatter en grundig oprensning, etablering af et nyt sandfang på en strategisk bedre placering samt en udretning af åen gennem Byparken for, at optimere vandføringsevnen og reducere driftsudgifterne. Projektet har fået 4,0 mio. kr. på anlægsbudgettet for 2025, men det forventes at et større helhedsprojekt med indpasning i byparken vil kræve 8,0 mio. kr.

Yderligere oprensning efter oversvømmelse

Som følge af oversvømmelsen den 6. februar 2024 har Klima,- Natur- og Miljøudvalget afsat ekstra midler til oprensning af Omløbsåen gennem Byparken. Denne oprensning planlægges gennemført i oktober-november 2024. Derudover vil forvaltningen fjerne sandaflejringer ved Mølleåens udløb i Vejle Å indenfor eksisterende driftsbudget. Langs Abelones Plads er der fjernet sandaflejringer i foråret, som en del af den almindelige vedligeholdelse.

De vedhæftede rapporter er udarbejdet i samarbejde med rådgivningsvirksomheden WSP. Rapporterne undersøger forholdene i Omløbsåen samt mulighederne for at føre vandløbsvand gennem midtbyen ved Vedelsgade og Staldgaardsgade uden risiko for skader på bygninger.

Del 3 af rapporten er en opsummering og samling af de to foregående rapporter, samt et forslag til videre arbejdet med projektet.

Økonomi

Ikke relevant

Klima og resiliensvurdering

Projekterne spiller en vigtig rolle i vandhåndteringen igennem midtbyen og er en del af de forskellige klimatiltag i Klimatilpasningsplanen, som blev revideret i 2023 og Risikostyringsplanen, som blev revideret i 2021.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

På baggrund af den seneste oversvømmelseshændelse, har udvalget vedtaget følgende handleplan;

Handlingsplan efter oversvømmelse af Vejle by den 27. september 2024

Klima-, Natur- og Miljøudvalget har på dagens udvalgs møde, den 30. september 2024, gennemgået situationen efter oversvømmelsen af Vejle By fredag den 27. september 2024. Udvalget vil igangsætte følgende tiltag på kort og langt sigt.

Tiltag på kort sigt

- Fjernelse af sandbanker i Omløbsåen foran Administrationsbygningen i Skolegade og i Vejle Å ved Mølleåens udløb påbegyndes allerede 1. oktober 2024.
- Det store projekt i Omløbsåen opstartes nu. Projektet omhandler oprensning af hele Omløbsåen, etablering af sandfang og udretning af åens skarpe sving i Byparken. Udretning af sving i Byparken projekteres nu og forventes udført primo 2025. De øvrige elementer udføres derefter. Konsulentrapport vurderer at helhedsprojektet vil medføre 3 m³/s ekstra kapacitet i Omløbsåen.
- Det skal undersøges, om ejektor-løsningen kan udbredes yderligere i å-systemet.
- Der er i en årrække arbejdet med vandtilbageholdelse i oplandet til Grejs Å. Dette arbejde intensiveres ved at invitere relevante lodsejere fra området til møde med politikere. Målet er at sikre flere arealer til vandparkering.
- Ligeledes fortsætter den igangsatte proces med at afdække muliggørelsen af vandtilbageholdelse i Natura2000 området, også kaldet område 27, med baggrund i et juridisk notat, som foreligger 2. oktober 2024.
- For at tilgodese trafikforholdene på Vesterbrogade under mindre oversvømmelser søges en pumpestation etableret.
- Forvaltningen skal indgå aftale med Vejle Spildevand med henblik på at bistå aktivt under regnhændelser.
- Forvaltningen skal tage kontakt til TREFOR med henblik på at sikre, at borgerne ikke mister strøm ved regnhændelser. Etablering af nødstrøm skal indgå som en mulig løsning.

De afledte økonomiske konsekvenser vil løbende blive drøftet med Økonomiudvalget.

Tiltag på længere sigt

Udvalget ønsker med baggrund i de stadig stigende regnmængder, at der tilføjes et fjerde spor til den nuværende strategi, der bygger på tre spor. De tre spor er; vandtilbageholdelse på landbrugs- og naturarealer i oplandet til Grejs Å, vandtilbageholdelse i Natura2000 områder i oplandet til Grejs Å og tiltag i byområder.

Det nye, fjerde spor indeholder nye større tekniske løsninger i byen (f.eks. rør fra Abelones Plads til fjorden), strategiske opkøb med henblik på håndtering af de store regnmængder og nytænkning af byudviklingen i et langsigtet klimaperspektiv.

Bilag

Notat del1 5. juli 2024.pdf

Notat del2 5. juli 2024.pdf

Notat del3 5. juli 2024.pdf

Punkt 153: Orientering om ny proces i BNBO-sager

09.08.00-P21-66-20

Resumé

For at øge grundvandsbeskyttelsen blev der i 2019 truffet en politisk aftale i Folketinget om at stoppe erhvervsmæssig brug af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

En ny politisk aftale i 2023 erstatter det generelle statslige forbud mod sprøjtning i aftale fra 2019 og pålægger i stedet kommunerne at udstede påbud, hvis der ikke er opnået frivillige aftaler inden 31. december 2024. Ny Lovgivning og ny hjemmel betyder, at kommunalbestyrelsen samtidig med påbuddet skal træffe afgørelse om erstatningens størrelse.

Sagsfremstilling

Ved tillægsaftalen fra 2019 blev det pålagt kommunerne at gennemgå alle BNBOer inden udgangen af 2022. Dette med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsats for at reducere risikoen for forurening med sprøjtemidler fra erhvervsmæssig anvendelse i BNBOer. Det blev Vejle Kommune færdig med ved udgangen af 2020.

En evaluering af indsatsen på BNBO-området i 2023 viste, at kommunerne stort set var i mål med risikovurderinger af indsatsbehovet ift. beskyttelse af BNBO-arealer. På landsplan var det dog kun få procent af alle BNBOer, der var beskyttede mod erhvervsmæssig brug af pesticider.

På baggrund af få frivillige aftaler kom der en ny politisk aftale i 2023, som erstatter det generelle statslige forbud mod sprøjtning og pålægger i stedet kommunerne at udstede påbud, hvis der ikke er indgået frivillige aftaler inden 31. december 2024.

Ny lovgivning

De nye ændringer indeholder to centrale bestemmelser, henholdsvis den nye § 13f i vandforsyningsloven og den nye § 24a i miljøbeskyttelsesloven.

Sideløbende er der udsendt en ny bekendtgørelse ”bekendtgørelse om frister for og krav til indhold af aftaler, påbud og forbud om erhvervsmæssig anvendelse af pesticider inden for boringsnære beskyttelsesområder”, herefter kaldet ”fristbekendtgørelse”.

Jf. miljøbeskyttelseslovens 24a skal kommunalbestyrelsen, hvis der ikke kan opnås en aftale herom på rimelige vilkår efter § 13f i lov om vandforsyning m.v., mod fuldstændig erstatning give påbud mod en ellers lovlig erhvervsmæssig anvendelse af pesticider inden for et boringsnært beskyttelsesområde. Kommunens afgørelse om erstatningens størrelse skal meddeles samtidig med påbud efter § 24a og kan af lodsejeren og vandforsyningen bringes for taksationsmyndighederne. Erstatning efter § 24a betales af brugere af vandet, der har fordel af påbuddet.

Jf. fristbekendtgørelse skal kommunalbestyrelsen, hvis en aftale ikke er indgået inden den 31. december 2024 inden for BNBO, udstede et påbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider efter § 24 a, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven senest den 1. marts 2025, hvis risikovurderingen viser, at en beskyttelsesindsats er nødvendig.

Økonomi

Den nye lovgivning har ikke direkte økonomiske konsekvenser for kommunen. Kommunen skal dog bruge ekstra ressourcer i forhold til sagsbehandling under meddelelse af påbud og fastsættelse af erstatning samt brug af ekstern konsulentbistand hertil. Desuden er der afsat meget kort tid til sagsbehandling i forhold til at meddele påbud inklusiv en afgørelse om erstatningens størrelse.

Klima og resiliensvurdering

BNBO-aftalerne vil være med til at sikre fremtidens drikkevand. Rent drikkevand er en forudsætning for øget bosætning og livskvalitet for Vejle Kommunes borgere nu og i fremtiden.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 154: Frivillig aftale på ekspropriationslignende vilkår ved boringer til Jerlev Vandværk og Randbøldal Vandværk

09.08.00-P27-1-22

Resumé

Kommunerne har fået til opgave at undersøge muligheden for, at der bliver indgået frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Jerlev Vandværk og Randbøldal Vandværk ønsker af indgå frivillige aftaler med lodsejere på ekspropriationslignende vilkår. Byrådet har tidligere besluttet, at man som udgangspunkt er villig til at, ekspropriere indenfor BNBO. Der skal dog træffes en konkret beslutning i den enkelte sag.

Sagsfremstilling

I 2019 vedtog Folketinget en tillægsaftale til "Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021" for at nedbringe risikoen for forurening af grundvandet fra erhvervsmæssig brug af pesticider. Aftalen fastlægger, at kommunerne skal undersøge muligheden for, at vandforsyninger og lodsejere kan indgå frivillige aftaler om sprøjtefrie boringsnære beskyttelsesområder.

En ny politisk aftale i 2023 erstatter det generelle statslige forbud mod sprøjtning i aftale fra 2019 og pålægger i stedet kommunerne at udstede påbud, hvis der ikke er tilbudt frivillige aftaler inden den 1. december 2024. Med nærværende frivillige aftale vil der som udgangspunkt ikke skulle meddeles påbud.

Lovgivning

Kommunen kan, med Miljøbeskyttelseslovens § 26a, meddele påbud om pesticidfri dyrkning mod fuldstændig erstatning for at sikre den nuværende og fremtidige indvinding af drikkevand. Miljøbeskyttelseslovens § 26a gælder, når der er vedtaget en indsatsplan. Jerlev Vandværk og Randbøldal Vandværk er omfattet af "Samlet indsatsplan for 45 vandværker", som er godkendt af Byrådet 20. juni 2018.

En kommunal beslutning om vilje til ekspropriation er nødvendig for at sikre lodsejeren mulighed for skattefritagelse for erstatningen. Kommunen kan dog ikke garantere en aftales skattemæssige konsekvenser over for ejeren, da dette spørgsmål alene afgøres af skattemyndighederne.

Vandforsyningslovens § 13d giver mulighed for at beslutte, at den almene vandforsyning, der har fordel af en indgået aftale, skal betale for den.

Om Jerlev Vandværk

Jerlev Vandværk pumper hvert år ca. 73.000 m3 drikkevand ud til husstande og erhverv i Jerlev by og omegn. Vandværket indvinder fra 3 boringer (DGUnr. 115.814, 115.815 og 115.1274) under byen og under landbrugsarealer. BNBO-aftalen sikrer, at der i fremtiden ikke bruges pesticider i vandværkets 2 BNBO'er, som ligger på landbrugsjord. BNBO'erne overlapper hinanden, og aftaleområdet udgør til sammen ca. 0,82 ha på dele af matr. nr. 2e Jerlev By, Jerlev. Det tredje BNBO ligger ved Vejle Kommunes idrætsanlæg, hvor der ikke bruges pesticider.

Teknik & Miljø har lavet en risikovurdering af Jerlev Vandværks BNBO'er og vurderet, at der er behov for en indsats her.

Jerlev Vandværk har forhandlet med lodsejer, og de er nået til enighed om:

Hvilket areal, der skal indgå (se bilag)

Erstatningspris, i forventning om byrådets beslutning om ekspropriationsvillighed

De nærmere omstændigheder kan ses i deklarationsteksten. Der må ikke anvendes, opbevares eller håndteres pesticider på arealet. Jerlev Vandværk vil stå for kontrol af aftalen.

Randbøldal Vandværk

Randbøldal Vandværk pumper hvert år ca. 16.500 m3 drikkevand ud til husstande og erhverv i Randbøldal by og omegn. Vandværket indvinder fra 2 boringer (DGUnr. 115.1411 og 115.1658) under byen i beskyttede områder. BNBO-aftalen sikrer, at der i fremtiden ikke bruges pesticider i vandværkets 2 BNBO'er, som ligger i byen i beskyttede områder. BNBO'erne overlapper hinanden, og aftaleområdet udgør til sammen ca. 0,65 ha på dele af matr.nr. 1s, 1x, 1e, 1y og 1q Daldover By, Randbøl. Vandværket ligger på matr. nr. 1s.

Teknik & Miljø har lavet en risikovurdering af Randbøldal Vandværks BNBOer og vurderet, at der er behov for en indsats her.

Randbøldal Vandværk har forhandlet med lodsejere, og de er nået til enighed om:

Hvilket areal, der skal indgå (se bilag)

Erstatningspris, i forventning om byrådets beslutning om ekspropriationsvillighed

De nærmere omstændigheder kan ses i deklarationsteksten. Der må ikke anvendes, opbevares eller håndteres pesticider på arealet. Randbøldal Vandværk vil stå for kontrol af aftalen.

Historik:

Byrådet besluttede 9. september 2020 i punkt nr. 171, at Vejle Kommune som udgangspunkt er villig til at ekspropriere, hvis frivillige aftaler i BNBO ikke kan indgås, og at kompetencen til at træffe afgørelse om ekspropriation i de konkrete sager delegeres til Klima, Natur- og Miljøudvalget. En ny udmelding fra SKAT betyder, at afgørelsen ikke kan uddelegeres til fagudvalg, hvorfor denne og evt. fremtidige sager, afgøres i Byrådet.

Økonomi

Indgåelse af BNBO-aftalen har ingen økonomiske omkostninger for Vejle Kommune.

Hvis det bliver nødvendigt med påbud, vil den fulde erstatning til lodsejerne blive pålagt henholdsvis Jerlev Vandværk og Randbøldal Vandværk jf. Vandforsyningslovens § 13d.

Klima og resiliensvurdering

BNBO-aftalerne vil være med til at sikre fremtidens drikkevand. Rent drikkevand er en forudsætning for øget bosætning og livskvalitet for Vejle Kommunes borgere nu og i fremtiden.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Økonomiudvalg og Byråd.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at det tilkendes gives, at Vejle Kommune er villige til at foretage ekspropriation til de nødvendige rådighedsindskrænkninger samt at påbyde rådighedsindskrænkninger i BNBO for DGUnr. 115.814 og 115.815 på dele af matr. nr. 2e Jerlev By, Jerlev og i BNBO for DGUnr. 115.1411 og 115.1658 på dele af matr.nr. 1s, 1x, 1e, 1y og 1q Daldover By, Randbøl i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 24a og § 26a, hvis frivillige aftaler mellem vandværk og lodsejer ikke kunne indgås på ekspropriationslignende forhold inden 1. januar 2025, at forvaltningen bemyndiges til at meddele de lovpligtige påbud om rådighedsindskrænkninger indenfor BNBO, såfremt der ikke kan indgås frivillige aftaler og

at at forvaltningen bemyndiges til at meddele de lovpligtige påbud om rådighedsindskrænkninger indenfor BNBO, såfremt der ikke kan indgås frivillige aftaler.

Beslutning

Anbefalet.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Jerlev Vandværk, Deklaration

Jerlev Vandværk, rids af del af matr. nr. 2e Jerlev By, Jerlev

Randbøldal Vandværk, Deklaration

Randbøldal Vandværk, rids over del af matr. nr. 1x Daldover By, Randbøl

Randbøldal Vandværk, rids over del af matr.nr. 1e og 1y Daldover By, Randbøl

Randbøldal Vandværk, rids af del af matr. nr. 1q Daldover By, Randbøl

Punkt 155: Forvaltningen orienterer om status for arbejdet i VOS regi og om de kommende omlægningsplaner

01.05.00-P20-18-17

Resumé

På mødet vil forvaltningen fremlægge en præsentation af status for arbejdet.

Sagsfremstilling

På mødet vil forvaltningen fremlægge en præsentation af status for arbejdet.

Klima og resiliensvurdering

Indsatserne bidrager positivt til bl.a. kvælstof og CO2 regnskab, beskyttelse af grundvand samt øget biodiversitet.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udsat.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 156: Status på ansøgning Sund Vejle Fjord 2.0 herunder delprojekt Mærk Fjorden

01.05.00-P20-9-18

Resumé

Projekt Sund Vejle Fjord 1.0 afsluttes med udgangen af 2024. Forvaltningen har netop afsendt ny ansøgning til Velux Fonden med anmodning om støtte til endnu en 5-årig projektperiode betegnet; Sund Vejle Fjord 2.0. Kravet fra Velux Fonden denne gang er imidlertid en mere helhedsorienteret tilgang med flere fonde involveret og endnu større fokus på formidling.

Sagsfremstilling

Klima-, Natur- og Miljøudvalget indstillede april 2024, at Vejle Kommune fortsætter arbejdet med Sund Vejle Fjord og ansøgningsproces med de store fonde herunder særligt Velux Fonden. Siden april er en omfattende ansøgning med fokus på helhedsforvaltning udarbejdet i tæt dialog med Velux Fonden og projektpartner i Sund Vejle Fjord, SDU. Kravet fra Velux er mere synergi omkring forvaltningen af Vejle Fjord. Særlig opmærksomhed skal rettes på årsagerne til fjordens dårlige tilstand, men også på synergi i forhold til arbejdet med klimatilpasning og formidling til borgerne.

Ansøgningen, Sund Vejle Fjord 2.0, rammesætter alene de næste fem års arbejde med den marine naturgenopretning af Vejle Fjord. De supplerende elementer i ansøgningens holistiske tilgang finansieres af øvrige fonde med hver deres projektøkonomi og hver deres projektorganisering. Ud over succes med hvert af de enkelte delprojekter, så er ambitionen i en kommende projektperiode således, at der finder en koordination sted på tværs af de fire indsatser, der resulterer i større synergi. Se bilag 1.

Indsatsen i oplandet til Vejle Å realiseres under rammen; Vork Naturland med midler fra statens akutpakke, TREFOR, Den Danske Naturfond m.fl. Klimatilpasning sker i regi af Membranen, der allerede er finansieret af Realdania. Inden årets udgang søges formidlingstiltaget finansieret hos Nordea fonden med ideoplægget; Mærk Fjorden. Der er foreløbigt positive tilkendegivelser fra Nordea Fonden. Mærk Fjorden er defineret ved fire konkrete formidlingstiltag på en blå akse fra ådalen og Haraldskær ind over midtbyen ved Økolariet og Membranen og ud langs fjorden, til Brønsodde, hvor der anlægges en ny marin feltstation.

Sund Vejle Fjord 1.0 afsluttes ved årets udgang. Der forventes endelig afklaring omkring medfinansiering fra Velux Fonden ultimo november 2024. Håbet er, at Sund Vejle Fjord 2.0 blot forsætter uden afbrydelse med formel opstart januar 2025. Afslutningen på første etape af Sund Vejle Fjord 1.0 markeres med en konference, hvor alle samarbejdspartnere, interesserede borgere og politikere inviteres med.

Klima og resiliensvurdering

Projekt Sund Vejle Fjord skal forbedre miljøtilstanden i Vejle Fjord og herunder genskabe tabte marine levesteder såsom ålegræsbede, stenrev og muslingebanker. Indsatsen fremmer ikke kun biodiversiteten, men gavner også klima og resiliens. Ålegræs fikserer store mængder CO₂ og kvælstof. Samlet set fremmer mere ålegræs, stenrev og muslingebanker i Vejle Fjord en højere resiliens, da tiltagene medvirker til kystsikring i Vejle Fjord, Vejle by samt vigtige strandenge og rekreative arealer.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orientering tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag 1.) Fælles om fjorden - Diagram

Punkt 157: Godkendelse af naturplan for Engelsholm Sønderskov

01.05.00-P20-8-20

Resumé

Ifølge samarbejdsaftale mellem Den Danske Naturfond (DDNF) og Vejle Kommune skal en styregruppen bestående af aftalens parter godkende naturplaner for de arealer, som DDNF erhverver i Vejle Kommune. Klima-, Natur- og Miljøudvalget godkendte den 2. oktober 2023 kommissoriet for en Styregruppe for Biodiversitet og Naturforvaltning (som bl.a. godkender disse planer) i Vejle Ådal og Fjord og udpegede to medlemmer. Da der stadig mangler en biodiversitetsforsker i styregruppen, hvorfor den ikke er aktiv endnu, forelægges naturplanen for Engelsholm Sønderskov til godkendelse hos Klima-, Natur- og Miljøudvalget på vegne af styregruppen.

Sagsfremstilling

Den Danske Naturfond erhvervede Engelsholm Sønderskov i 2022. Forvaltningen af området sker i overensstemmelse med driftsaftale mellem Den Danske Naturfond og Vejle Kommune. Vejle Kommune er ansvarlig for arealernes løbende forvaltning og genopretning i overensstemmelse med naturplanen.

Naturplanen er udarbejdet af Den Danske Naturfond og Vejle Kommune i fællesskab, og planens forvaltningstiltag bygger på fondens formål og baserer sig på videnskabelige anbefalinger fra nationale og internationale biodiversitetseksperter.

Naturplanen for Engelsholm Sønderskov beskriver de overordnede mål og indholdet af naturforvaltningen i området. Herudover fastlægger naturplanen også rammer og indhold for den efterfølgende forvaltning af Engelsholm Sønderskov. Målet er at bevare og forbedre naturværdierne i Engelsholm Sønderskov og at skabe et større sammenhængende naturområde.

Naturplanen revideres som minimum hvert sjette år, men skal generelt betragtes som en rullende plan, som kan opdateres, hvis der opstår behov for ændringer eller nye forvaltningstiltag, fx i forhold til at sikre levevilkårene for særlige arter, eller hvis der kommer ny viden. I den videre forvaltning vil der således blive fokuseret på løbende at indsamle viden om området, dels gennem en monitoring af arealerne og dels gennem en dialog og inddragelse af eksperter. Forslag til nye tiltag vil derfor løbende blive indarbejdet, alt efter hvordan naturen og naturværdierne udvikler sig.

I forbindelse med projektet skal publikums adgang til arealerne sikres og mulighederne for naturoplevelser og formidling forbedres. Rammerne for publikums adgang herunder etablering af eventuelle stier samt formidlingstiltag fastlægges i en særskilt Friluftplan.

Jf. samarbejdsaftale mellem DDNF og Vejle Kommune skal naturplaner for de arealer, som DDNF erhverver i Vejle Kommune, godkendes af en styregruppen bestående af aftalens parter.

Klima-, Natur- og Miljøudvalget godkendte den 2. oktober 2023 kommissoriet for en Styregruppe for Biodiversitet og Naturforvaltning i Vejle Ådal og Fjord og udpegede to medlemmer. En del af denne styregruppes opgaver er, at godkende disse naturplaner. Da det har vist sig vanskeligt at finde en forsker, der har tid at indtræde i styregruppen, er gruppen endnu ikke aktiveret. Derfor forelægges naturplanen for Engelsholm Sønderskov til godkendelse hos Klima-, Natur- og Miljøudvalget på vegne af styregruppen.

Klima og resiliensvurdering

Alle biodiversitetsindsatser bidrager til en forbedret, mere robust og permanent kulstoflagring.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at naturplanen for Engelsholm Sønderskov godkendes.

Beslutning

Udsat.

Bilag

Naturplan Engelsholm Søderskov

Punkt 158: Status for arbejdet med Vork Naturland

01.05.00-P20-8-23

Resumé

Der gives en kort status omkring projekt Vork Naturland, herunder orientering om de foreløbige dialoger med samarbejdspartnere, mulige tiltag og synergier til andre projekter og foreslås nedsat en styregruppe. Projektbeskrivelsen for Vork Naturland er revideret som følge af nytilkomne samarbejdspartnere og vedtagelse af akutpakke (behandles i særskilt sag) til forbedring af vandmiljøet.

Sagsfremstilling

Vork Naturland er et pilotprojekt om intelligent kvælstoffjernelse gennem ændret arealanvendelse i oplandet til Vejle Fjord. Projektets hovedformål er at reducere udledningen af kvælstof fra oplandene til Ødsted Bæk og Fyle Bæk videre til Vejle Å-systemet og Vejle Fjord.

Der er på nuværende tidspunkt dialog med en række aktører:

- Landbruget
- Lodsejere
- Lokalråd
- Naturstyrelsen
- TREFOR (grundvand)
- Den Økologiske Jordbrugsfond (jordkøb/drift)
- Den Danske Naturfond (jordkøb/drift)
- Growing Tree Network (skovrejsning)
- Klimaskovfonden (skovrejsning)
- Carlsberg (rent vand)
- andre store virksomheder
- forskere i samskabelse m.fl.

Forvaltningen giver en status på dialogen med aktører og tilbagemeldinger på projektet samt potentielle tiltag inden for projektområdet.

Pilotprojektet er desuden et samskabelsesprojekt med det formål at skabe synergier og samarbejder i og omkring øvre Vejle Ådal om indsatserne i forhold:

- Reduktion af udvaskning af næringsstoffer
- Nye landbrugssystemer
- Klima (mere kulstof i jorden)
- Mere natur
- Øget beskyttelse af grundvandet
- Større biodiversitet
- Nye muligheder for friluftsliv
- Attraktiv bosætning

Vork Naturland skal også ses i synergi med projekt Membranen og Sund Vejle Fjord 2.0, ligesom projektet skal ses i helheden "Fælles om oplandet" med andre tiltag til forbedring af fjordens tilstand.

Projektet er baseret på frivillighed fra lodsejernes side og på lodsejeropbakning til frivillige aftaler om ændret arealanvendelse, jordsalg, jordbytte og jordfordeling.

Projektet er forankret i Natur & Udeliv, Vejle Kommune, hvor der er nedsat en projektgruppe og en projektleder. Pilotprojektet kommer til at danne grundlag for den kommende udtagningsindsats, og der vil være en løbende erfaringsopsamling og evaluering. På samme måde som der er nedsat styregrupper for Membranen og Sund Vejle Fjord forslås det, at der nedsættes en styregruppe, og at der udarbejdes et kommissorium for styregruppen.

Klima og resiliensvurdering

Ændret arealanvendelse i Vork Naturland vil reducere udledningen af kvælstof til Vejle Fjord. Projektet vil også bidrage til at forsinke afstrømningen af overfladevand fra projektområdet til Vejle Å og være med til at sikre vores grundvand til fremtidens drikkevand. Et foreløbigt estimat er, at en ekstensivering af alle landbrugsarealer inden for geografien Vork Naturland vil reducere tilførslen af kvælstof til Vejle Fjord med 24 tons N/år.

Ændret arealanvendelse fx til ekstensiv drift og skovrejsning, vil være med til at nedsætte CO₂-udledningen i fh.t. en fortsat konventionel drift af landbrugsjord. Naturbaserede klimaløsninger som at genskabe kulstofrige naturlige økosystemer som naturligt selvgroet skov og græsland vil bidrage til en øget og mere permanent kulstoflagring, samt en langt større variation i de måder kulstof er bundet på. Samtidig vil omlægning gavne udviklingen af ny natur og skabe bufferzoner til eksisterende natur til gavn for biodiversiteten.

Vork Naturland vil understøtte Vejle Kommunes Klimaplan og Biodiversitetsplan 2020-2024.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at den reviderede projektbeskrivelse godkendes, og

at forslag til medlemmer af styregruppe drøftes .

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Projektbeskrivelse - Vork Naturland til KNMU

Punkt 159: Vork Naturland - Akutpakke til vandmiljøet - udmøntning af midler

01.05.00-P20-9-24

Resumé

Regeringen og aftalepartierne bag Finansloven for 2024 har afsat penge til at sætte skub i to større projekter ved den centrale del af Limfjorden og ved Vejle Fjord. Midlerne skal bruges til at fjerne forhindringer for at store sammenhængende områder kan omlægges fra landbrug til natur. Som en del af Vork Naturland skal 39 mio. kr. fra akutpakken gå til opkøb af højjorde og eventuelle ejendomme samt evt. kompensation i øvre Vejle Ådal, der i dag ikke kan finansieres gennem eksisterende ordninger, som udgør det nuværende projekt Vork Naturland.

Udmøntningen af midlerne til helhedsprojektet sker via et aktstykke til finansloven og en samarbejdsaftale mellem Vejle Kommune og Naturstyrelsen. Samarbejdsaftalen forelægges til politisk godkendelse.

Sagsfremstilling

Med akutpakken er det aftalt, at der afsættes i alt 39 mio. kr. til at bidrage til gennemførelse af Pilotprojekt - helhedsprojekt ved Ravning i Vejle Ådal, herunder Vork Naturland. Midlerne er øremærket tiltag, der ikke kan dækkes af eksisterende ordninger. Udmøntning af midlerne er fastlagt via et aktstykke til finansloven.

Naturstyrelsen har modtaget midlerne fra akutpakken som en anlægsbevilling via et aktstykke til finansloven, men Vejle Kommune er ansvarlig for udpegning og indstilling af ejendomme, der skal opkøbes indenfor anlægsbevillingen. Naturstyrelsen er juridisk og faglig ansvarlig for gennemførelse af opkøb og salg af ejendomme mv. Rammerne for samarbejdet mellem Naturstyrelsen og Vejle Kommune er beskrevet i vedlagte samarbejdsaftale, som indstilles til godkendelse.

Anlægsbevillingen skal bruges til opkøb af ejendomme og arealer, tiltag på arealer, herunder tinglysning samt evt. kompensationer mv., som der ikke kan findes finansiering til gennem eksisterende ordninger. Udgifter til komplementære projekter skal finansieres af eksisterende ordninger, herunder klima-lavbundsordningen, vand- og klimaprojekter, vandløbsrestaurering, opkøb af dambrug mv.

Det følger af samarbejdsaftalen, at Vejle Kommune er projektejer og projektleder. Det er Vejle Kommune, der styrer sagsgangen i alle køb. Forvaltningen udpeger og identificerer arealer og Økonomiudvalget træffer beslutning om vilkår for opkøb og om hvem, der skal være slutejer. Naturstyrelsen indgår på denne baggrund aftalerne om køb, salg mv. (Slut)ejere kan f.eks. være en anden lodsejer, Den Danske Naturfond, Vejle Kommune, Naturstyrelsen m.fl. Det er forvaltningens forventning, at Vejle Kommune skal eje meget lidt areal i området i forbindelse med akutpakken. Naturstyrelsen forestår konkrete køb og salg efter indstilling fra Vejle Kommune, og evt. jordfordeling sker via Landbrugsstyrelsen.

Udgifter til eventuelle ydelser fra Landbrugsstyrelsen til jordfordeling kan afholdes inden for rådighedspuljerne. Der kan ydes kompensation og afholdes udgifter for så vidt angår Naturstyrelsens samt Vejle Kommunes udgifter til anlægsløn med samlet op til 7 % af bevillingen.

Klima og resiliensvurdering

Akutpakken understøtter realiseringen af Vork Naturland. Ændret arealanvendelse i Vork Naturland vil reducere udledningen af kvælstof til Vejle Fjord. Projektet vil også bidrage til at forsinke afstrømningen af overfladevand fra projektområdet til Vejle Å og være med til at sikre vores grundvand til fremtidens drikkevand. Et foreløbigt estimat er, at en ekstensivering af alla landbrugsarealer inden for geografien Vork Naturland vil reducere tilførslen af kvælstof til Vejle Fjord med 45 tons N/år.

Ændret arealanvendelse fx til ekstensiv drift og skovrejsning, vil være med til at nedsætte CO₂-udledningen i fh.t. en fortsat konventionel drift af landbrugsjord. Naturbaserede klimaløsninger som at genskabe kulstofrige naturlige økosystemer som naturligt selvgroet skov og græsland vil bidrage til en øget og mere permanent kulstoflagring, samt en langt større variation i de måder kulstof er bundet på. Samtidig vil omlægning gavne udviklingen af ny natur og skabe bufferzoner til eksisterende natur til gavn for biodiversiteten.

Vork Naturland vil understøtte Vejle Kommunes Klimaplan og Biodiversitetsplan 2020-2024.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget anbefaler, at samarbejdsaftale mellem Vejle Kommune og Naturstyrelsen godkendes.

Beslutning

Anbefalet.

Bilag

Aftale mellem Vejle Kommune og Naturstyrelsen om Akutpakke til forbedring af vandmiljøet

Tiltrådt aktstykke nr. 250

Aftale om akutpakke til forbedring af vandmiljøet

Punkt 160: TEMADRØFTELSE - Justering af Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan

07.00.00-P22-1-24

Resumé

Vejle Kommunes nuværende Affalds- og Ressourceplan 2020-2032 skal lovgivningsmæssigt revideres til kommende planperiode 2026-2038. Klima-, Natur- og Miljøudvalget godkendte den 2. september 2024. jf. pkt. 139, tids- og procesplanen for justering af den nuværende plan, herunder afholdelse af to temadrøftelser – den første drøftelse 30. september og anden drøftelse 18. november 2024.

Sagsfremstilling

Klima-, Natur- og Miljøudvalget godkendte på udvalgsmødet den 2. september 2024. jf. pkt. 139, at fastholde vision og principper fra den nuværende affalds- og ressourceplan.

Vision

Vejle Kommune bidrager aktivt til grøn omstilling og cirkulær økonomi. Vi sikrer med udsyn og et højt ambitionsniveau optimal ressourceudnyttelse med forebyggelse som førstevalget. Vi har fokus på helhedsorienterede løsninger, som medvirker til, at alle kan bidrage på vejen mod et grønnere sted at være.

Principper

- Vi er ambitiøse og har modet til at gå nye veje og følge dem
- Vi understøtter udvikling af den cirkulære økonomi via samarbejder og lokal involvering
- Vi gør det let at træffe de rigtige valg
- Vi har fokus på klima og bæredygtighed ud fra en helhedsbetragtning
- Vi prioriterer forebyggelse som den bedste ressourceudnyttelse

Fokus for de to temadrøftelser vil være politisk at genbesøge de strategiske fokusområder, mål og overordnede indsatsområder i den nuværende plan med henblik på at justere og tilpasse i en revideret plan for perioden 2026-2038.

Der er afsat ca. 1 time til hver af de to drøftelser. Første temadrøftelse vil omhandle drøftelser omkring strategiske fokusområder. Anden temadrøftelse vil omhandle mål og overordnede indsatsområder. Forud anden temadrøftelse 18. november 2024 er udvalget på mødet under et særskilt dagsordenspunkt blevet præsenteret for resultaterne fra de to brugerundersøgelser (borgere og kommunale institutioner).

Den overordnede ramme for første temadrøftelse er følgende:

1. Et tilbageblik på de sidste fire år
2. Et affalds- og ressourceområde under forandring
3. Genbesøg og drøftelse af strategiske fokusområder, der skal indgå i en revideret affalds- og ressourceplan

De nuværende syv fokusområder er følgende:

- Kommunikation og Adfærd
- Affaldsforebyggelse og genanvendelse
- Borgeren i centrum
- Implementering af nye ordninger
- Klima og CO2-reduktion
- Flytning af RCV og nedlukning af genbrugspladsen på Vestre Engvej
- Samarbejde og partnerskaber

Der er tale om fem fokusområder, der er overordnede og brede, i en kombination med de to fokusområder, Implementering af nye ordninger og Flytning og nedlukning. Årsagen til at disse to mere konkrete tiltag blev medtaget

som særskilte fokusområder skyldtes omfanget forbundet med at implementere tiltagene.

Den nuværende affalds- og ressourceplan fremgår som bilag. Derudover er der givet en kort status for de overordnede fokus- og indsatsområder, der ligeledes kan findes som bilag.

Økonomi

Udgiften til justering af affalds- og ressourceplanen er budgetteret indenfor den eksisterende budgetramme for 2024, hvorved der ikke forventes et merforbrug.

Klima og resiliensvurdering

Formålet med Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan 2026-2038 er at sikre et styringsværktøj og en plan for området, som kan understøtte den grønne omstilling og cirkulære økonomi i Vejle Kommune og herigennem fremme, at de nationale klimamålsætninger på affalds- og ressourceområdet indfries.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at strategiske fokusområder, der skal indgå i en revideret affalds- og ressourceplan, drøftes.

Beslutning

Udsat.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Status for de overordnede indsatser i nuværende affalds- og ressourceplan pr. sept. 2024

Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan 2020-2032

Punkt 161: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af 22. januar 2014 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv end møder, når deltagelsen sker efter anmodning fra byrådet eller byrådets udvalg.

- Minikonference om vedvarende energi, sektorkobling og energifællesskaber, den 12. september 2024, fra kl. 08.30 - 13.00.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Drøftet.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 162: Meddelelser

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Meddelelser til og fra Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 163: Digital godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Beslutningsprotokol til digital godkendelse af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at beslutningsprotokollen godkendes.

Beslutning

Godkendt.